

ситета. – 2015. – Том 157, кн. 6 – С. 212–220.

3. Працівники кіберполіції затримали інтернет-шахра, який переховувався від органів слідства [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://cyberpolice.gov.ua/news/praczivnyky-kiberpolicziyi-zatrymaly-internet-shaxraya-yakuj-pretexovuvavsya-vid-organiv-slidstva-637/>;

4. Шапочка С. В. Щодо шахрайства, що вчиняється з використанням можливостей мережі інтернет / С. В. Шапочка // Збірник науково-практичної конференції «Актуальні проблеми управління інформаційною безпекою держави» (20.03.2014 р.), м. Київ, у двох час., час. 1 – С. 226-230.

Кіян Н.Я., курсант

Науковий керівник –

к.ю.н, доц. **Плетенець В.М.**,
доцент кафедри криміналістики,
судової медицини та психіатрії

*(Дніпропетровський державний
університет внутрішніх справ)*

ОРАГНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВІ ПИТАННЯ РОЗСЛІДУВАННЯ ВБИВСТВ НА ПОЧАТКОВОМУ ЕТАПІ

В Україні злочини, які посягають на життя та здоров'я особи, визнаються одними з найнебезпечніших, адже вказані види суспільно небезпечних діянь посягають на найважливіші цінності буття людини як живої істоти – життя та здоров'я. Відповідальність за них передбачена в розділі II Особливої частини Кримінального кодексу України (далі – КК України). Серед злочинів проти життя та здоров'я кримінальний закон передбачає, зокрема, умисне вбивство та його різні типи, різні види тілесних ушкоджень, катування, побої та мордування, велику кількість посягань та життя та здоров'я, що вчиняються медичними працівниками тощо (ст.ст. 115-145 КК України) [1].

Враховуючи специфіку злочинів проти життя та здоров'я особи, розгляд особливостей розслідування таких злочинів слід розподілити на злочини проти життя та злочини проти здоров'я. Однак, варто відзначити, що для більшості таких злочинів характерне утворення слідів насильства на тілі та одязі потерпілого, оточуючих предметах. Ґрунтовний аналіз вказаних слідів, як вказує Д.С. Клименко, дозволяє слідчому будувати ймовірні умовиводи про особу злочинця, визначати шляхи його пошуку [2, с. 247]. Особливого гостро результати цієї діяльності відчухаються на початковому етапі розслідування.

У процесі розслідування злочинів проти життя (на прикладі вбивств) необхідним є з'ясувати важливі обставини, що сприяють встановленню істини, серед яких: причина смерті; спосіб та знаряддя вчинення злочину; час настання смерті; особа жертви та особа вбивці; обставини вчинення злочину; мотиви вбивства та інші [4, с. 286]. У свою чергу, специфіка процесу розслі-

дування злочинів проти здоров'я особи полягає в необхідності з'ясувати наступні обставини: час, характер і локалізацію тілесних ушкоджень; знаряддя, засоби та спосіб заподіяння ушкоджень, послідовність виконання дій та заходів щодо потерпілого [3, с. 266].

В.Ю. Шепітько справедливо пов'язує успіх розслідування вбивств із його плануванням, що передбачає, зокрема, висування версій слідчим, виявлення доказів унаслідок логічного аналізу їх походження, ролі та значення [4, с. 289]. При цьому важливо, щоб таких слідчих версій було більше двох, що дасть змогу більш зосереджено та виважено аналізувати отримані докази та планувати пошук нових.

Початковий етап розслідування вбивств залежить від слідчої ситуації, що склалась. Зокрема, йде мова про те, що розпочато розслідування за фактом виявлення трупа або за фактом зникнення людини, що дає підстави вважати про можливість заподіяння смерті. Однак, початковий етап розслідування передбачає загалом проведення невідкладних слідчих дій та оперативно-розшукових заходів, серед яких: огляд місця події та трупа; допит очевидців та свідків, до прикладу, із числа родичів вбитого; переслідування та розшук убивці; судово-медична експертиза трупа; затримання, особистий обшук та допит підозрюваного; обшуки за місцем проживання та місцем праці підозрюваного; криміналістичні експертизи речових доказів, що виявлені при оглядах та обшуках [5, с. 592].

Таким чином, початковий етап розслідування передбачає проведення слідчих (розшукових) та пошукових дій, спрямованих на виявлення ключових слідів злочину, особи злочинця для формування певного фундаменту для подальших дій.

Важливими невідкладними слідчими діями при розслідуванні злочинів проти здоров'я особи постають допит потерпілого та свідків, його освідування, огляд одягу потерпілого, огляд місця події, а також судово-медична експертиза [6, с. 349]. При цьому сутнісним завданням судово-медичної експертизи тут є визначення ступеня тяжкості заподіяної здоров'ю особи шкоди.

У випадку, якщо злочин на початковому етапі розслідування не вдалось розкрити, то мають місце наступні заходи: проведення повторного огляду місця події, огляд речових доказів, допити свідків, продовження пошуку особи злочинця [3, с. 252-253].

Таким чином початковий етап вбивств є важливою складовою якісного, всебічного та повного розслідування. В ході його проведення одержується ключова інформація, яка стає основою для встановлення всіх обставин вчиненого кримінального правопорушення.

Бібліографічні посилання:

1. Кримінальний кодекс України від 05.04.2001 № 2341-III // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 25-26. – Ст. 131.
2. Клименко Д.С. Дослідження слідової картини злочинів проти життя та здоров'я з метою встановлення криміналістично-значущої інформації про особу злочинця / Д.С.

- Клименко // Науковий вісник публічного та приватного права, 2016. – Вип. 3. – С. 246-250.
3. Криміналістика: навч. посіб. / Р.І. Благута, Р.І. Сибірна, В.М. Бараняк та ін.; за заг. ред. Є.В. Пряхіна. – К.: Атіка, 2012. – 496 с.
4. Криміналістика: Підручник / Кол. авт.: В.Ю. Шепітько, В.О. Коновалова, В.А. Журавель та ін. / За ред. проф. В.Ю. Шепітька. – Х.: Право, 2008. – 464 с.
5. Криміналістика: Учебник / Отв. ред. Н.П. Яблоков. – М.: Юристь, 2005. – 781 с.
6. Салтевський М.В. Криміналістика. Підручник: У 2 ч. Ч. 2. – Х.: Консум, 2001. – 528 с.

Ковбаса М.В., курсант

Науковий керівник –

д.ю.н, доц. **Боняк В.О.**,

завідувач кафедри теорії та історії держави і права

(Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ)

ІНТЕРПРЕТАЦІЯ СТ. 6 КОНВЕНЦІЇ ПРО ЗАХИСТ ПРАВ ЛЮДИНИ І ОСНОВОПОЛОЖНИХ СВОБОД У ПРАВОВИХ ПОЗИЦІЯХ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СУДУ З ПРАВ ЛЮДИНИ

Право на справедливий суд, будучи невід'ємною складовою принципу верховенства права, постає сьогодні як фундаментальна правова цінність будь-якого демократичного суспільства. Воно знайшло своє належне відображення у такому міжнародно-правовому акті, як Європейська конвенція про захист прав людини і основоположних свобод 1950 р. (далі – Конвенція). За цим міжнародно-правовим документом Україна взяла на себе зобов'язання організувати свою правову систему таким чином, щоб забезпечити реальне гарантування передбаченого Конвенцією права на справедливий суд.

Різні аспекти діяльності Європейського суду з прав людини (далі – ЄСПЛ) досліджували такі вчені, як М.В. Буроменський, В.Г. Буткевич, В.Н. Денисов, О.М. Ерделевський, В.І Євінтов, В.К. Забігайло, Л.Г. Заблоцька, Л.М. Липачова, В.Є. Мармазов, А.С. Мацко, В.В. Міцик, В.І. Муравйов, І.С. Піляєв, П.М. Рабінович, Д.М. Супрун, С. Шевчук, С.Є. Федик та ін. Ці правники здійснили вагомий внесок у розробку питання сутності права на справедливий суд у практиці ЄСПЛ.

Метою цих тез доповіді є з'ясування існуючих підходів до інтерпретації статті 6 «Право на справедливий суд» Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод 1950 р. у рішеннях Європейського суду з прав людини.

Зміст ст. 6 Конвенції включає положення про те, що:

- кожен має право на справедливий і публічний розгляд його справи упродовж розумного строку незалежним і безстороннім судом, встановленим